

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни
факультетського каталогу
ТОВАРОЗНАВСТВО
Обсяг (3/90)

першого рівня вищої освіти

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Викладач – Кочнова Ірина Валентинівна,
старший викладач.

Контактна інформація:

- +380676122236;
- e-mail: igrair13@ukr.net;
- головний корпус, 281 аудиторія.

Час і місце проведення консультацій:

Консультації он-лайн за запитом на e-mail:
igrair13@ukr.net.

ОПИС КУРСУ

Вибіркова навчальна дисципліна «Товарознавство» спрямована на вивчення системи знань щодо наукових основ формування системного підходу до пізнання товару, надання знань щодо принципів і методів теоретичного товарознавства товарів широкого споживання, закономірностей формування споживчих властивостей, якості та асортименту товарів, факторів їх формування, контролю і зберігання в сферах виробництва, обігу і споживання, конкурентоспроможності товарів, кодування та маркування.

МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

1. Мета курсу: є опанувати науково-теоретичні засади товарознавства та споживчі властивості товарів виробничо-технічного призначення, що зумовлюють їх споживчу цінність і здатність задовольняти потреби споживачів.

2. Компетентності та результати навчання, формування яких забезпечує вивчення дисципліни:

загальні компетентності:

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

фахові компетентності:

СК4. Здатність проваджувати маркетингову діяльність на основі розуміння сутності та змісту теорії маркетингу і функціональних зв'язків між її складовими.

СК5. Здатність коректно застосовувати методи, прийоми та інструменти маркетингу.

СК14. Здатність пропонувати вдосконалення щодо функцій маркетингової діяльності.

очікувані програмні результати навчання:

РН1. Демонструвати знання і розуміння теоретичних основ та принципів провадження маркетингової діяльності.

РН3. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань у сфері маркетингу.

РН6. Визначати функціональні області маркетингової діяльності ринкового суб'єкта та їх взаємозв'язки в системі управління, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність такої діяльності.

ПЕРЕЛІК ТЕМ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1 – Загальний тематичний план аудиторної роботи

Номер тижня	Теми лекцій, год.	Теми лабораторних/практичних робіт або семінарів, год.
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи товарознавства		
1	Тема 1. Предмет, зміст, метод і завдання сучасного товарознавства, (2 год.)	Пр. №1. «Предмет, зміст, метод і завдання сучасного товарознавства», (2 год.)
2	Тема 2. Теоретичні основи формування потреб і споживання товарів, (2 год.)	Пр. №2. «Теоретичні основи формування потреб і споживання товарів», (2 год.)
3	Тема 3. Споживчі властивості товарів, (2 год.)	Пр. №3. «Споживчі властивості товарів», (2 год.)
4	Тема 4. Якість товарів і її оцінка, (2 год.)	Пр. №4. «Якість товарів і її оцінка», (2 год.)
Змістовий модуль 2. Методи товарознавства, класифікація, асортимент та кодування товарів		
5	Тема 5. Принципи та методи товарознавства. Класифікація товарів, (2 год.)	Пр. №5. «Принципи та методи товарознавства. Класифікація товарів», (2 год.)
6	Тема 6. Асортимент товарів, (2 год.)	Пр. №6. «Асортимент товарів», (2 год.)
7	Тема 7. Інформація про товари. Кодування товарів., (2 год.)	Пр. №7. «Інформація про товари. Кодування товарів», (2 год.)

САМОСТІЙНА РОБОТА

Таблиця 2 – План самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Види СР	Кількість годин (СР+ консультування)	Контрольні заходи
1	2	3	4	5
1	Предмет, зміст, метод і завдання сучасного товарознавства.	Ознайомлення з додатковою літературою за тематикою, пошук наукових статей.	4	Аудиторне опитування
2	Теоретичні основи формування потреб і споживання товарів.	Визначити класифікацію потреб, поняття споживної вартості і споживної цінності товару.	4	Аудиторне опитування. Тестування.
3.	Споживчі властивості товарів.	Засвоїти поняття споживчих властивостей і їх класифікацію	10	Презентація: «Натуральні властивості матеріалів і виробів – основа споживчих властивостей товарів».(Приклади)
4.	Якість товарів і її оцінка.	Визначити основні правила при дослідженні якості товарів.	10	Стандартизація та сертифікація продукції. Тестування.
5	Принципи та методи товарознавства. Класифікація товарів.	Визначити основні поняття в галузі класифікації, методи та системи класифікації.	14	Аудиторне опитування. Тестування. Рішення задач.
6	Асортимент товарів.	Набуття навичок аналізу та оцінки асортименту товарів у торговельному підприємстві.	10	Аудиторне опитування. Тестування.
7	Інформація про товари. Кодування товарів.	Набути практичні навички розшифрування кодів і артикулів, складених за класифікаційними ознаками	10	Аудиторне опитування. Вивчити структуру та зміст штрихових кодів систем EAN-8 і EAN-13. Розрахувати контрольну цифру коду для встановлення достовірності товару за

			методикою.
	Разом	62	

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ДЖЕРЕЛА

Навчально-методичні розробки:

1. Кочнова І.В. Конспект лекцій вибіркової навчальної дисципліни факультетського каталогу «Товарознавство». 2020. 26 с. URL: <https://moodle.zp.edu.ua>

2. Методичні вказівки до семінарських та практичних занять з дисципліни «Товарознавство» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальностей 075 «Маркетинг», освітня програма «Маркетинг» денної форми навчання / Укл. ст. викладач І.В. Кочнова. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2022. 32 с. URL: <https://moodle.zp.edu.ua>

3. Методичні рекомендації до виконання контрольних робіт з дисципліни «Товарознавство» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 075 «Маркетинг», освітня програма «Маркетинг». Укл. ст. викладач І.В. Кочнова. 2019. 16 с. URL: <https://moodle.zp.edu.ua>

3. Методичні рекомендації до проведення самостійної роботи з дисципліни «Товарознавство» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальностей 075 «Маркетинг», освітня програма «Маркетинг» для всіх форм навчання. Укл. ст. викладач І.В. Кочнова. 2019, 15 с. URL: <https://moodle.zp.edu.ua>

Літературні джерела:

Законодавчі та нормативні документи

1. Про захист прав споживачів : Закон України від 12 трав. 1991р. № 1024-XII. Дата оновлення: 12 лист. 2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12> (дата звернення: 25.11.2019).

2. Про інформацію : Закон України від 02 жовт. 1992 р. № 2657-XII. Дата оновлення: 03 груд. 2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12> (дата звернення: 25.11.2019).

3. Про охорону прав на знаки для товарів та послуг : Закон України від 15 груд. 1993р. № 3689-XII. Дата оновлення: 12 лист. 2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12> (дата звернення: 28.11.2019).

4. Закон України «Про стандартизацію» від 17 травня 2001 р. № 2408-III. *Офіц. вісн. України*. 2001. № 24. С. 1–8.

5. Закон України «Про якість і безпеку харчових продуктів і продовольчої сировини» *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. № 2116 – 15 від 21.10.2004 р.

6. ДСТУ 3993-2000. Товарознавство. Терміни та визначення. URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=72392 (дата звернення: 25.11.2019).

7. ДСТУ 9000:2000. Системи управління якістю. Основні положення та словник (ISO 9000:2000, IDT). URL: https://dnaop.com/html/41056/doc-%D0%94%D0%A1%D0%A2%D0%A3_ISO_9000-2001 (дата звернення: 28.11.2019).

8. ДСТУ 1.0-2003. Державний стандарт України. Державна система стандартизації України. Основні положення. (ISO 1.0-2003, IDT). URL: https://national_standards_ukr.academic.ru/18559/%D0%94%D0%A1%D0%A2%D0%A3_1.0-2003. (дата звернення: 28.11.2019).

9. ДСТУ 3144-95. Штрихове кодування. Терміни та визначення. URL: <http://www.leonorm.lviv.ua/Default.php?Page=stlist&ObjId=637&CatId=1> (дата звернення: 28.11.2019).

Базова

1. Артюх Т. М., Григоренко І. В. Теоретичні основи товарознавства : навч. посіб. Київ : НУХТ, 2014. 263 с. URL: <http://library.nuft.edu.ua/ebook/file/73.24.pdf> (дата звернення: 28.11.2019).
2. Бавико О. Є. Експертиза товарів : конспект лекцій. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2016. 130 с.
3. Бардаш М. С., Хоменко О. І. Асортиментна політика підприємства та шляхи її вдосконалення. Ефективна економіка. 2016.No11. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5288> (дата звернення: 04.05.2019).
4. Білецький Е. В., Янушкевич Д. А., Шайхлісламов З. Р. Управління якістю продукції та послуг : навч. посіб. Харків : ХТЕІ, 2015. 222 с.
5. Бондарчук М. Є. Товарознавство (Теоретичні основи товарознавства) : конспект лекцій. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2017. 114 с. URL : http://elibrary.donnuet.edu.ua/1430/1/Bondarchuk_KL_2017_11.pdf (дата звернення: 28.11.2019).
9. Грищенко О.Ф. Стандартизація та сертифікація товарів і послуг : конспект лекцій. Суми : Сумський державний університет, 2019. 54 с.
10. Данько Т. І., Яворська Н.П. Ідентифікація товарів : сутність та основні товарознавчі аспекти. *Економіка і суспільство*. 2017. № 9. С. 391–395.
11. ДК 016:2010. Державний класифікатор продукції та послуг : Наказ Держспоживстандарту № 457 від 11 жовт. 2010р.
12. Довідник товарознавця. Продовольчі товари : навч. посіб. / Загородній А. Г. та ін. ; за ред. С. В. Князя. Львів : Львівська політехніка, 2016. 340 с.

Допоміжна

13. Теоретичні основи товарознавства / Жук Ю. Т. и др. Львів : Компакт-ЛВ, 2008. 452 с.
14. Сирохман І. В. Товарознавство продовольчій товарів : підручник. К. : Знання, 2012. 471 с.
15. Николаев М. А. Товароведение потребительских товаров. Теоретические основы : учебник для вузов. М. : НОРМА. 2001. 283 с.
16. Петрищев Ф. А. Теоретические основы товароведения и экспертизы продовольственных товаров. М. : Дашков и К., 2004. 589 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів з дисципліни «Товарознавство», згідно Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка»¹ є:

- залік;
- поточне усне опитування;
- оцінка виконання практичних завдань;
- стандартизовані тести;
- реферати;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- інші види індивідуальних завдань;
- підсумковий контроль у формі заліку.

¹ Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка» / Укладачі: С.Б. Беліков та ін. Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ, НУ «Запорізька політехніка». 2019. 18 с.

- оцінка виконання та захисту контрольної роботи (для студентів заочної форми навчання)

Критерії оцінювання

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»², контрольні заходи включають в себе вхідний, поточний, рубіжний (модульний, тематичний, календарний), відстрочений, підсумковий та семестровий контроль, а також комплексні контрольні роботи та ректорські контрольні роботи.

Система контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Товарознавство» включає в себе поточний, рубіжний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться під час аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Об'єктами поточного контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Товарознавство» є:

- відвідування лекційних та практичних занять;
- систематичність та активність роботи під час виконання практичних занять;
- виконання обов'язкових завдань самостійної роботи;
- виконання індивідуальних дослідницьких завдань (за вибором здобувача вищої освіти або викладача);
- участь в конференціях, конкурсах наукових робіт та інноваційних проєктів, олімпіадах.

Для здобувачів вищої освіти денного відділення поточний контроль та оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за наступними напрямками:

- робота на лекціях (присутність на лекційних заняттях, ведення конспекту, участь в експрес-опитуванні (тестуванні); участь у навчальній дискусії);
- робота на практичних заняттях (активність, участь в дискусіях, тощо).

Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією під час проведення заліку і враховуються викладачем при визначенні результатів рубіжного контролю та підсумкової оцінки з дисципліни.

Рубіжний (модульний, тематичний, календарний) контроль – це контроль знань здобувачів вищої освіти після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни. Проводиться у вигляді модульної контрольної роботи або за результатом поточного контролю.

Підсумковий контроль з дисципліни проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньому ступені або на окремих його завершених етапах за 100-бальною системою.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти.

Семестровий контроль з дисципліни «Товарознавство» проводиться у формі семестрового заліку в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені робочим навчальним планом, індивідуальним навчальним планом здобувача вищої освіти.

Підсумкова оцінка із дисципліни, яка виставляється в залікову відомість є сумою балів за різні види навчальної роботи.

Протягом семестру студент проходить два рубіжних контролю по 2-м змістовним модулям, кожний з яких оцінюється за 100-бальною шкалою. Студент може отримати залікову оцінку по дисципліні за результатами поточної роботи та рубіжних контролів відповідно.

Під час контролю враховуються наступні види робіт:

² Положення про організацію освітнього процесу Національного університету «Запорізька політехніка» / Укладачі: В. Грешта та ін. НУ «Запорізька політехніка», 2021. 41 с.

- відвідування лекційних занять (всього 7 занять по 2 бали = 14 балів), відвідування лабораторних занять (всього 7 занять по 2 бали = 14 балів);
- наявність конспекту лекцій – до 20 балів;
- активність роботи студента на лабораторних заняттях оцінюється до 5 балів (всього 7 занять по 5 бали = 35 балів);
- самостійна робота – до 17 балів.

Індивідуальні науково-дослідні завдання:

- підготовка тез доповідей за тематикою розділів дисципліни, виступи на конференціях – 20 балів.

Якщо здобувач вищої освіти не склав залік за поточними результатами та результатами модульного контролю, залік виставляється за результатами оцінювання залікового білету. Контрольні питання до заліку здобувачі вищої освіти можуть знайти в системі дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка» в Методичних вказівках з дисципліни: <https://moodle.zp.edu.ua>.

Підсумкова оцінка визначається як середня двох контролів за перший та другий змістовні модулі.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при поточному оцінюванні знань (модульний контроль)

Поточне тестування та самостійна робота										
Модуль 1					Модуль 2					
T1	T2	T3	Рубіжний контроль	сума	T4	T5	T6	T7	Рубіжний контроль	сума
20	20	20	40	100	10	10	10	10	60	100
(100+100)/2 = 100 (максимальна поточна оцінка)										

T 1, T 2, ..., T 7 – теми змістовного модуля

Контроль знань здобувачів вищої освіти заочного відділення здійснюється шляхом виконання та подальшого захисту контрольної роботи у вигляді відповідей на питання, що стосуються змісту роботи (максимально 40 балів). Зміст завдань контрольної роботи можна знайти в системі дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка» у Методичних рекомендаціях з дисципліни: <https://moodle.zp.edu.ua>. Підчас складання заліку студент відповідає письмово на два питання у заліковому білеті. За кожен правильну відповідь отримує 30 балів максимально. До залікової відомості заносяться результати в балах за 100-бальною шкалою.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
60 – 100	60 – 100	зараховано
1-59	незадовільно	не зараховано

ПОЛІТИКИ КУРСУ

При вивченні тем дисципліни здобувач вищої освіти повинен **знати:**

- основні принципи та засоби наукового пізнання товарів;
- загальні системи класифікації товарів;
- товарознавчі методи класифікації асортиментних груп товарів;
- основні вимоги до збереження, якості та кількості товарів на етапах їх просування;
- нормативні міжнародні та державні документи з контролю якості товарів;
- методи ідентифікації та засоби товарної інформації;
- основні права виробників та споживачів товарів;
- методологію товарної інформації;

вміти:

- використовувати методи наукового пізнання товарів при створенні класифікаційних систем та асортиментних груп товарів;
- застосовувати методи пізнання товарів, їх загальних споживчих властивостей;
- визначити основні показники якості товарів;
- використовувати засоби та критерії ідентифікації товарів і розрізнити сфальсифіковані товари.

Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Порушеннями академічної доброчесності вважаються:

- при вивченні курсу політика дотримання академічної доброчесності визначається Кодексом академічної доброчесності Національного університету «Запорізька політехніка» https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N253_vid_29.06.21.pdf.

ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДЛЯ РОБОТИ НА КУРСІ

Щоб мати доступ до навчально-методичних розробок курсу необхідно мати особистий доступ до університетської навчальної платформи Moodle.

